



ELKE WISS

## ‘Eerlijk duurt het langst’

Elke Wiss is praktisch filosoof en stelt hier elke maand vragen bij stellige uitspraken die ze tegenkomt

**T**oen ik een jaar of 15 was kreeg mijn beste vriendinnetje Annabel een vriendje. Wekenlang sprak ze over niks anders dan haar Grote Liefde. Op een dag was het zover: ik zou Het Vriendje gaan ontmoeten. Hij zat aan de eettafel bij haar thuis. Wij, haar vriendinnen, schoven aan. Annabel stelde ons aan hem voor. ‘Dit is Lisa, zij zit bij me in de klas; dit is Kim, haar ken ik van orkest, ze speelt cello.’ Toen keek ze naar mij en zei: ‘Dit is Elke, die botte.’

Als tiener stond ‘eerlijkheid’ hoog op mijn waardenlijstje. Sinds mijn kindertijd hadden volwassenen het om me heen gehad over ‘eerlijk zijn’ en ‘niet liegen’. Dus dat deed ik: eerlijk zeggen wat ik dacht en voelde.

Ik vond het vreemd dat dat in de praktijk niet gewaardeerd werd. Naast de bijnaam ‘de botte’ leverde het me ook meewarige blikken op, gekwetste zielen en een pinnig ‘Je hóéft niet altijd alles te zeggen!’ van mijn moeder.

Horen we stiekem toch liever een leugentje dan de waarheid? Wanneer iemand ons ‘de waarheid’ vertelt wordt die immers niet per definitie met applaus ontvangen. Eerder klappen we dicht, schieten we in de verdediging of gooien we een mooie jij-bak over de schutting. Op grotere schaal worden waar-

heidssprekers, ‘klokkenluiders’, vervolgd, opgesloten, zwartgemaakt of erger.

Ook ik leerde mijn eerlijkheid in te slikken naarmate ik ouder werd. Waarom deed ik dat? Ik ben er toch nog steeds zo vóór, voor eerlijkheid?

Als eerlijk het langst duurt, waarom heb ik er dan zo’n moeite mee om die ene goede vriend te wijzen op zijn penetrante lichaamsgeur? Durf ik tegen die vriendin moeilijk te zeggen dat ik vind dat haar vriend haar slecht behandelt? Zegt iemand zelden tegen zijn baas dat die te dominant is in vergaderingen?

Als eerlijk echt het langst duurt, waarom zijn we het dan niet wat vaker? Duurt eerlijk echt het langst? Of is het iets wat we onszelf graag vertellen? Het lijkt soms eerder op het omgekeerde: eerlijk zijn duurt het kortst. Het levert je de kortste vriendschappen, relaties en carrière op.

De vraag die door mijn hoofd blijft spoken is: als we met z’n allen zo’n voorvechter zijn van eerlijkheid, waarom vinden we het dan doorgaans zo moeilijk die te verdragen? **F**

### Duurt eerlijk zijn niet juist het kortst?